

SUURI HÄMMENNYS

Työ ja tuotanto
digitaalisessa
murroksessa

Matti Lehti
Petri Rouvinen
Pekka Ylä-Anttila

Luku 3:
Antti Kauhanen
Martti Kulvik
Silja Kulvik
Sirpa Maijanen
Olli Martikainen
Paula Ranta

Julkistaminen

20.6.2012

9:00–10:30

Scandic Marski
Helsinki

SUURI
HÄMMENNYS

Mistä tullaan?

Pekka Ylä-Anttila

Missä ollaan?

Petri Rouvinen

Mihin mennään?

Matti Lehti

Railakas keskustelu!

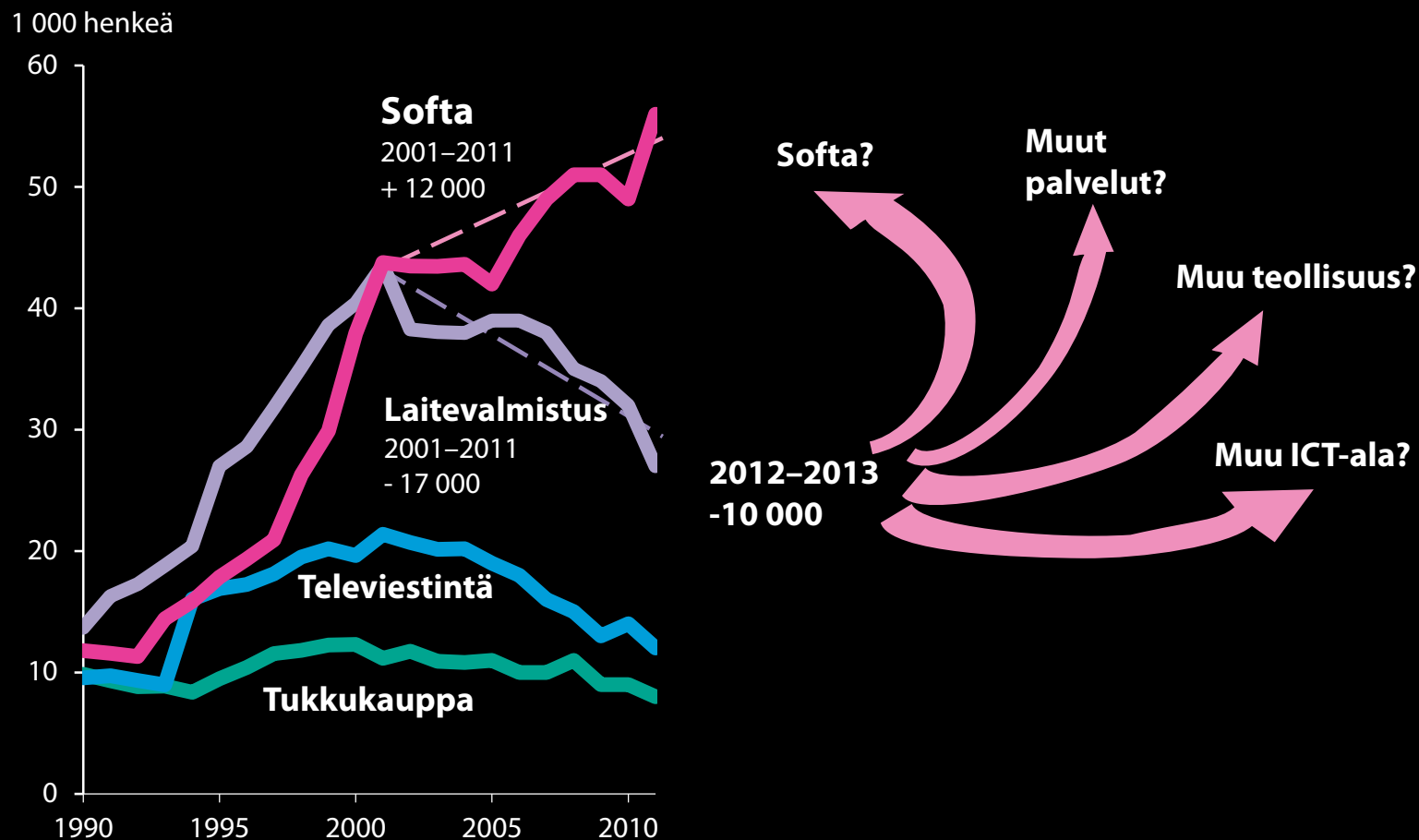
SUURI HÄMMENNYS

Mistä tullaan?

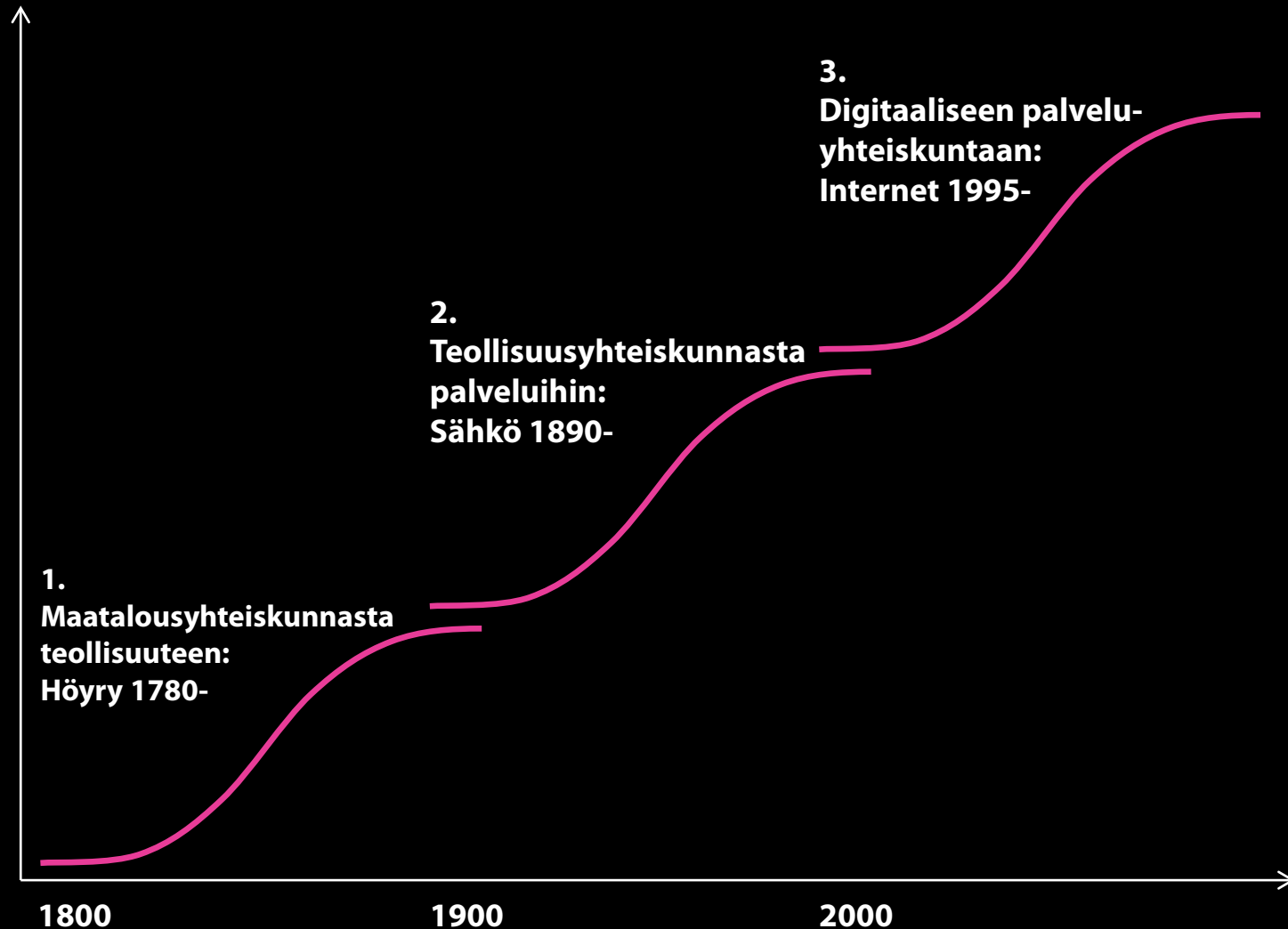
Pekka Ylä-Anttila

ICT-alan muodonmuutos – laitevalmistus romahtaa, palvelut kasvavat – suuri mahdollisuus muille aloille

Internet käynnisti maailmantalouden

3. pitkän kehityskaaren 1990-luvun puolivälissä

Digitaalitalouden murros

- **Digitaalitekniologian vaikutus suurempi kuin sähkön aikanaan**
  - Tuottavuusvaikutus suurempi
  - Organisaatiot muuttuvat nopeammin
  - Nykyiset teollis- ja tekijänoikeudet (IPR) eivät sovi digitalouteen
  - Muutokset vaikeammin ennustettavissa
- **Näkyvän talouden alla on kehittynyt “2. talous” tai “piilotalous”**
  - Globaali tietoverkko – digitaalinen infrastruktuuri
  - Osa aineettomasta digitaloudesta tilastojen ulkopuolella (*Facebook, Wikipedia, Google, YouTube ...*)
- **Kehitys epätasaista – esimerkkinä terveydenhuolto**
  - ICT alentanut tuottavuutta ja nostanut kustannuksia

SUURI HÄMMENNYS

Missä ollaan?

Petri Rouvinen

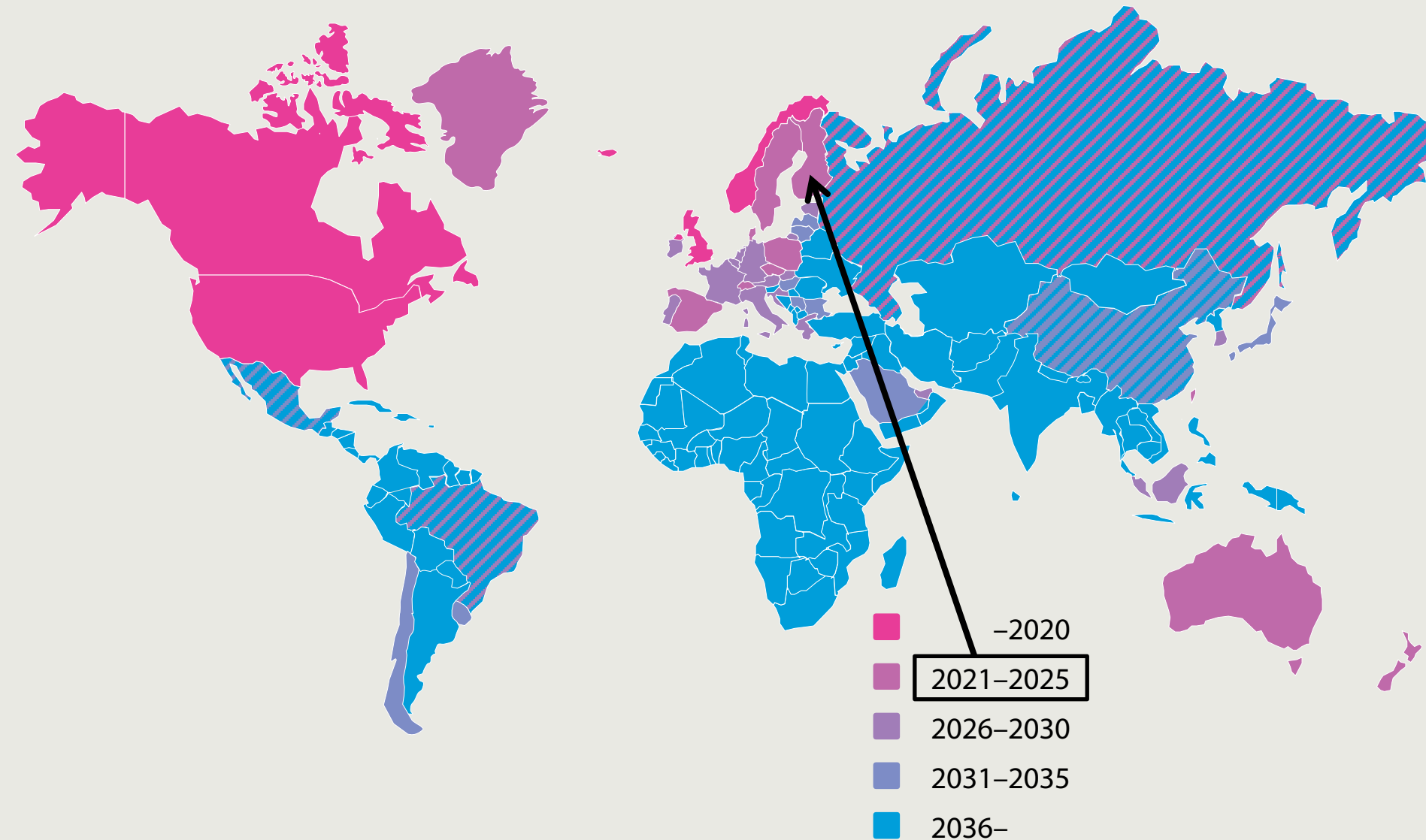

”Tämä on ihan henkilökohtainen mielipiteeni, mutta tämä lienee viimeinen strategiakierros, mikä tehdään meillä tällä tavalla.

Internet on muuttanut maailman niin monisyiseksi, että on turha kuvitellakaan löytävänsä enää mitään stabiilia suvantoa, josta voisi ponnistaa strategian pohjatyön ja siltä pohjalta itse strategian.”

Suuren mediatalon strategiajohtaja

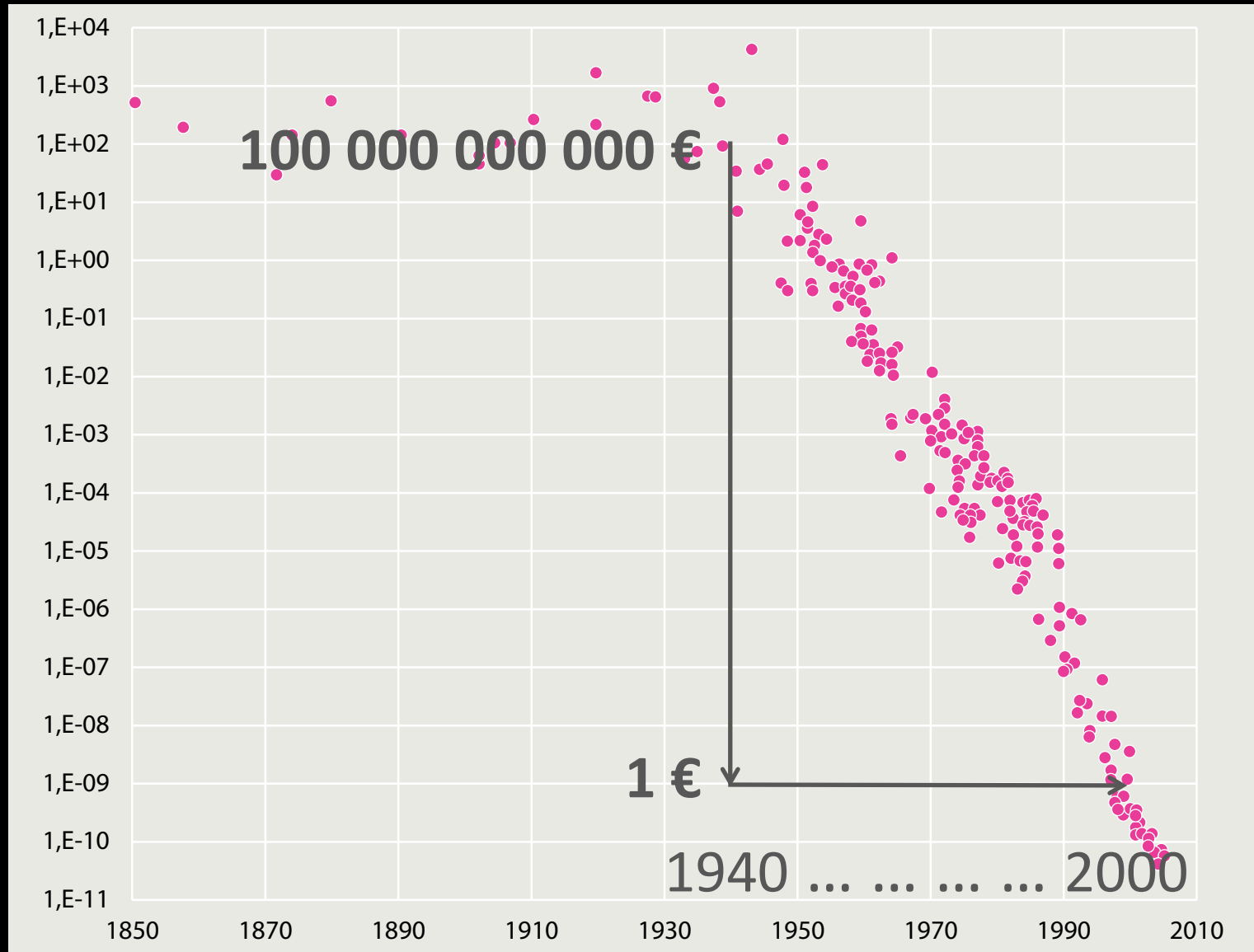
Vuosi, johon mennessä painettu lehti marginalisoituu

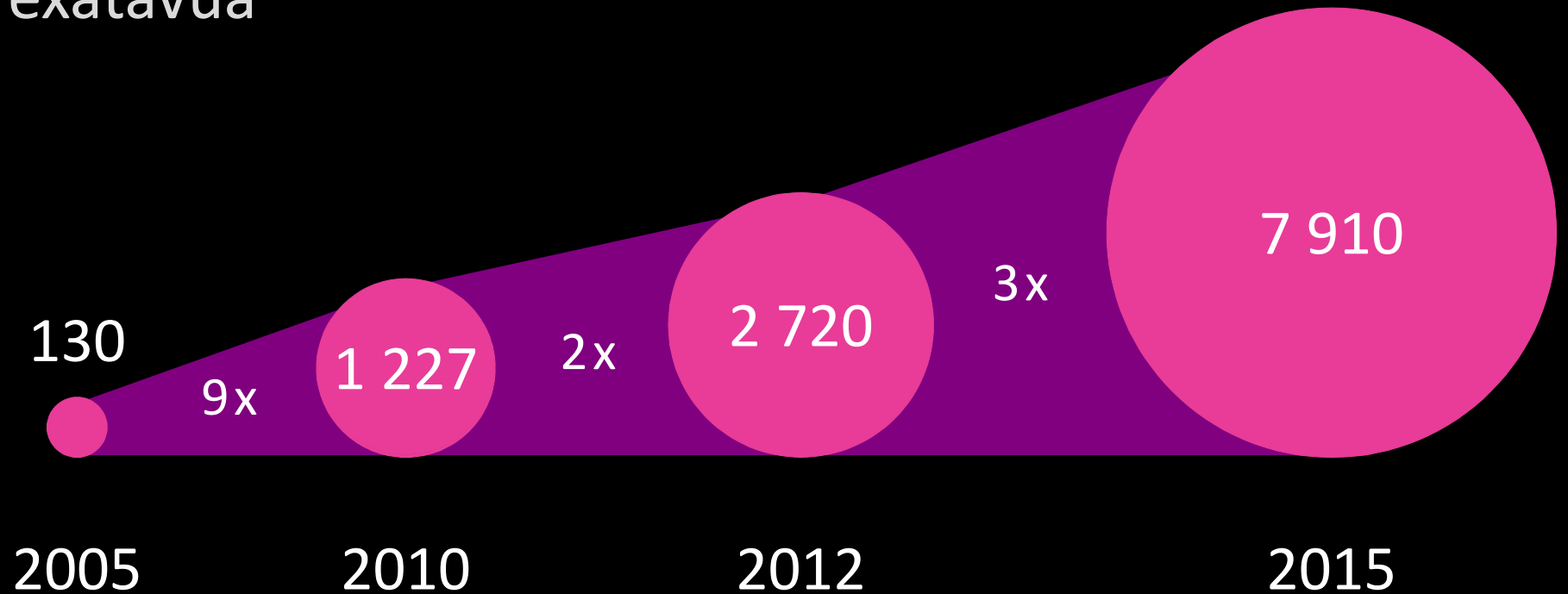
Viivoitetuilla alueilla sanomalehtien ennakoidaan kuolevan kaupungeista aikaisemmin kuin muilta alueilta

Saman laskutoimituksen kustannus eri ajankohtina

(nykyrahassa; piste kuvaa tiettyä menetelmää/konetta; lähde: Nordhaus/Yale)

Digitaalisen datan määrä globaalisti, exatavua

Big data on erityisesti
strukturoiduttomaan
dataan analytiikkaa

Sarja alkuräjähdyksiä

SoMe, Mobiili, Cloud, anturit/sensorit, robotiikka

Helpommin mukaan kovempaan kilpailuun

Pilvi, saavutettavuus, ulkoistus, alustat; voittajien *bang-bang* markkinat

Palvelutalouden paradoksi

Puhdas ICT vaikeaa; ei-ICT Baumolin taudissa – hybridit?

Tuottavuuserot repeää

Analoginen/digitaalinen, ojankaivuu/ohjelmointi

Suomen ICT-käytön tulevaisuus?

Innovaatiot tuontitavarana (kieli, koko, rakenne); pitäisi olla nopeus & kokoa

SUURI HÄMMENNYS

Mihin mennään?

Matti Lehti

Digitaalisen palvelutalouden tulevaisuus

Jatkuuko tuottavuuden kasvu?

Mitkä ovat digitalisoinnin
vaikuttavimmat muutosvoimat?

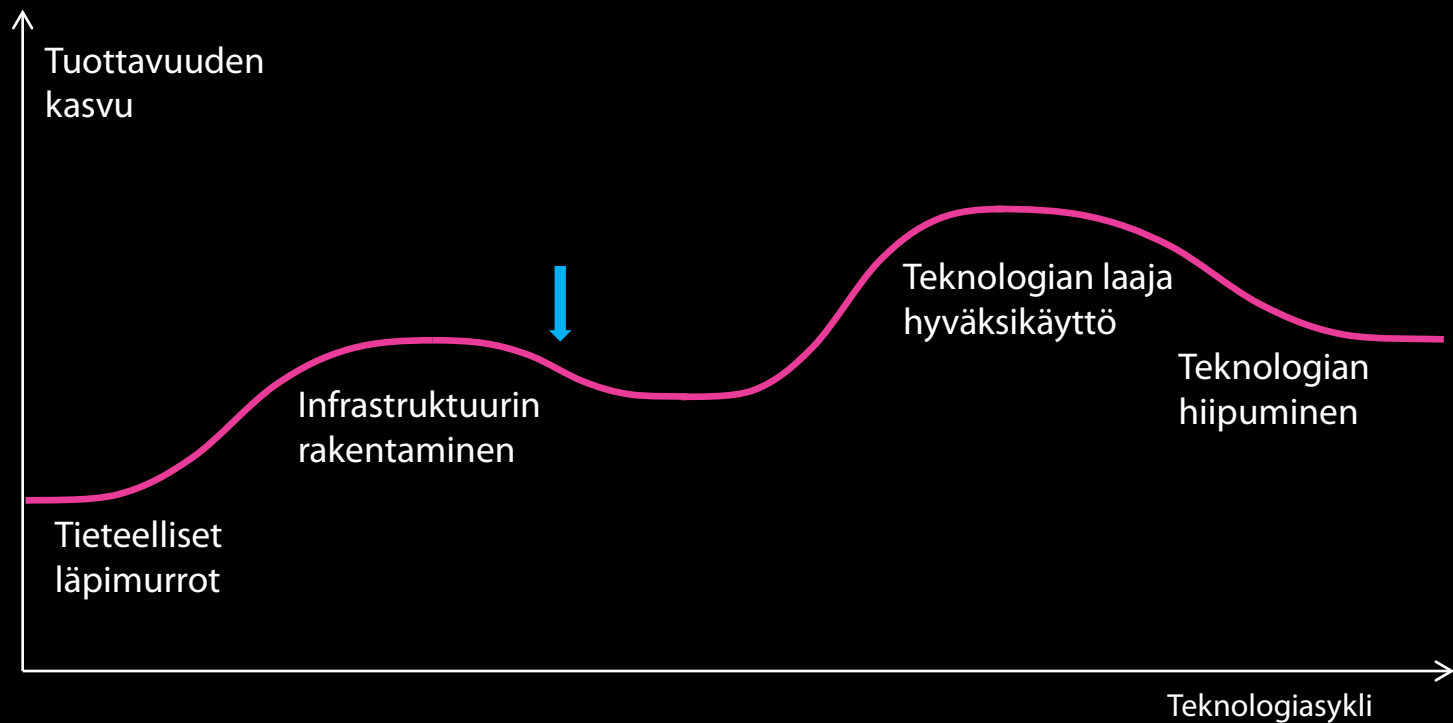
Mitä tapahtuu työlle ja työpaikoille?

Kasvaako vai supistuuko julkinen palvelu?

Onko hyvinvointiyhteiskunnalla tulevaisuutta?

Pitkän teknologiasyklin tuottavuuskasvu vetää henkeä infrastruktuurin rakentamisvaiheeseen ja teknologian laajan hyväksikäyttövaiheeseen välillä

Lähde: Lehti, Rouvinen & Ylä-Anttila 2012, *Suuri Hämmennys: Työ ja tuotanto digitaalisessa murroksessa*, Taloustieto (ETLA B 254), s. 89.

Digitalisoinnin suuret muutosvoimat

1. Tuotteiden ja palvelujen binäärimuotoisuus
2. Tuotannon ja jakelun nopeus
3. Palvelujen liikkuvuus
4. Kuluttajien tuotantovälineet

Uusi johtava infrastruktuuri

Palvelimista, päätelaitteista ja niitä yhdistävästä verkosta tulee yhteiskunnan tärkein tuotantokoneisto ja jakelutie

Kaikki ympärillämme olevat laitteet ja suuri osa tuotteista muuttuvat verkon päätelaitteiksi

Suurimmat päätelaiteryhmät ovat henkilökohtaiset tasku- ja käsilaukkupäätteet, olohuonepäätteet, työhuonepäätteet, kulkuvälinepäätteet ja keittiöpäätelaitteet

Työn muuttuminen

Automaatio ja työn tuottavuuden kasvu vähentävät työpaikkoja,
hintojen lasku ja ostovoiman kasvu lisäävät niitä

— Lyhenee, vähenee, supistuu

+ Pitenee, lisääntyy, laajenee

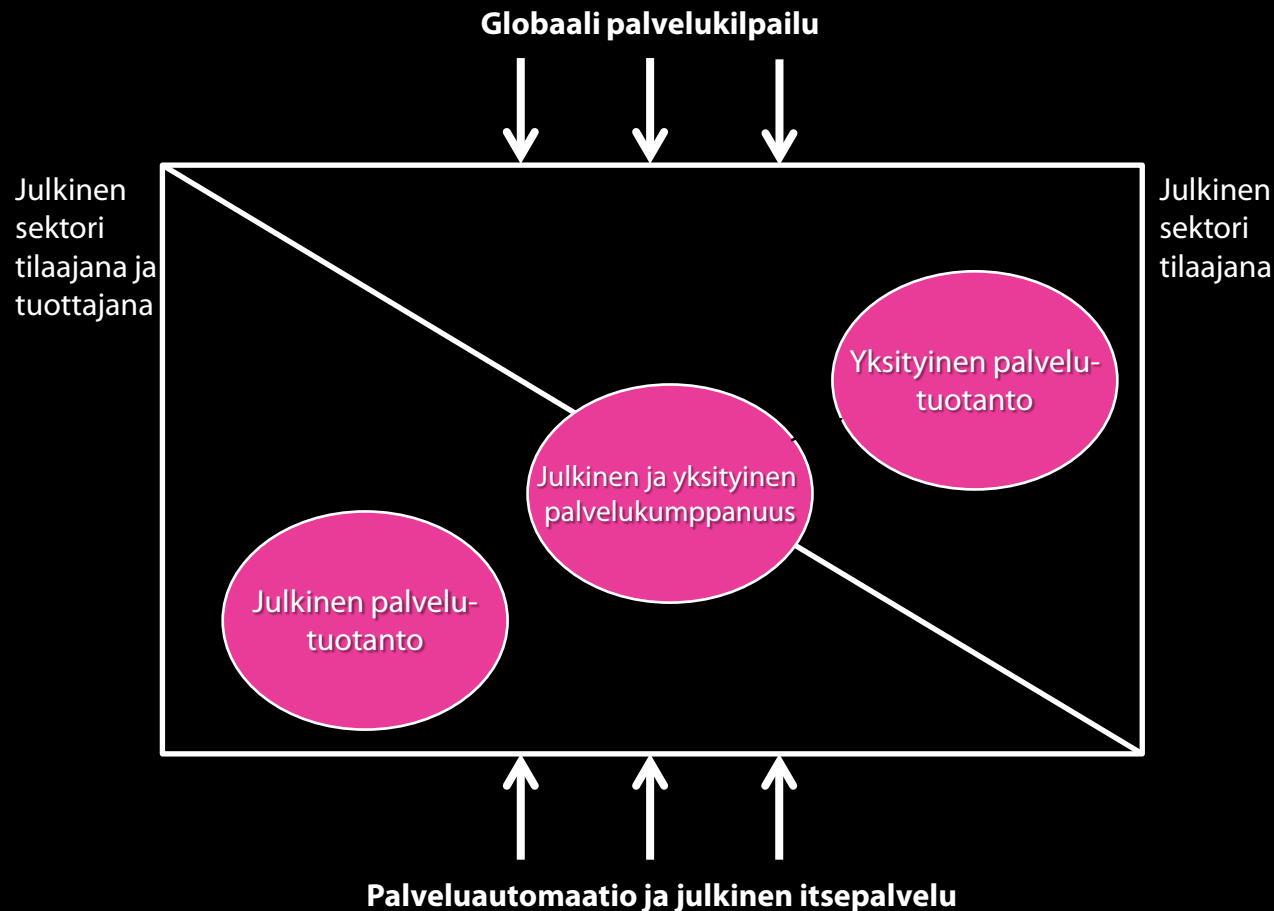

- Työaika
- Koulutuserot
- Ruumiillinen työ
- Työn fyysinen kuormitus
- Kiinteä kokopäivätyö
- Palkkatyö
- Kollektiiviset työehtosopimukset
- Yhden ammatin työurat

- + Työura
- + Tuottavuuserot
- + Luova työ
- + Työn henkinen kuormitus
- + Liikkuva osa-aikatyö
- + Yrittäjätyö
- + Yksilölliset työehtosopimukset
- + Usean ammatin työurat

Julkinen palvelu supistuu ja siirtyy tehottomasta tuottajaroolista tehokkaaseen tilaajarooliin

Hyvinvointiyhteiskunnan kehitysvaihtoehdot ovat vaurastuva mielihyväyhteiskunta tai kuihtuva hyvinvointiyhteiskunta

